

С обзиром да се Управи царина обраћа велики број правних и физичких лица, која су заинтересована да донирају различиту врсту производа правним лицима у Р Србији , као и правним лицима у другим земљама, достављамо кратку информацију у вези са наведеним:

1. Извоз

Донатор (домаће правно или физичко лице) - који жели да донира робу у иностранство мора да спроведе царински поступак извоза робе.

Царини се подноси:

-попуњена извозна царинска декларација са детаљном спецификацијом робе

-изјава донатора тј. лица које донира робу да је конкретна роба предмет донације, као и податке о роби , количини, врсти, вредности .

У случају да се извози роба за коју је потребна конкретна сагласност или уверење мора се приложити и та конкретна исправа као нпр. санитарно или ветеринарско уверење (погледати даље у тексту).

2. Увоз

Када се у Србију увози роба која је предмет донације она се увози у складу са Законом о донацијама и хуманитарној помоћи.

Суштина је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе и друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације.

Прималац донације не може да буде физичко лице.

Царини се подноси:

-изјава донатора из које се види да се роба шаље бесплатно

-изјава примаоца донације да ће роба служити у здравствене, спортске, верске сврхе итд.

-извод из регистра примаоца донације (или други доказ да се бави одговарајућом делатношћу). Овај извод или доказ не подносе државни органи и јединице локалне самоуправе.

Такође, ако је потребна одређена дозвола других министарстава и та дозвола се мора поднети (погледати даље у тексту).

Прималац донације ослобођен је плаћања царине и других увозних дажбина, односно ПДВ-а.

Имајући у виду да се на робу која је предмет донација примењују исти прописи којима је регулисан и редован спољнотрговински промет те робе, потребно је приликом спровођења царинског поступка увоза/извоза робе која је предмет донација, прибавити и исправе које су прописане том регулативом.

Исправе које се прилажу у царинском поступку, а које се тичу одређене врсте робе, прописане су Одлуком о одређивању робе за чији је увоз, извоз, односно транзит прописано прибављање одређених исправа ("Сл. гласник РС", број 4/20). Поред тога, приликом спровођења царинског поступка потребно је испунити и услове у вези са контролама које се врше од стране граничне санитарне инспекције (предмети опште употребе - козметика, детерџенти, посудје и др., храна која није ни биљног ни животињског порекла, храна за бебе и др.) , граничне фитосанитарне инспекције (биље и биљни производи) и граничне ветеринарске инспекције (живе животиње и производи животињског порекла).

Сходно томе, пре реализације планиране донације, прво је потребно утврдити да ли је за одређену робу која је предмет донације прописано ко се може бавити увозом/извозом те робе. На пример, увозом и извозом лекова и медицинских средстава могу се бавити само лица која су од Министарства здравља добила дозволу да се баве прометом/производњом ове врсте робе (осим у случају маске и рукавица, што ће додатно бити појашњено у наставку текста). Такође, приликом увоза /извоза одређене робе, на пример биљног или животињског порекла, потребно је да робу прате и одређене исправе из земље пошиљаоца, како би се спровела контрола надлежне инспекције (фитосанитарне или ветеринарске) у земљи примаоца.

Поред наведеног, потребно је имати у виду да су у вези са епидемијом COVID 19, донети и одређени прописи који додатно регулишу промет одређених роба, као што су:

- Одлука о забрани извоза лекова ("Сл. гласник РС", број 32/20, 33/20, и 47/20)
- Одлука о привременој забрани извоза основних производа битних за становништво ("Сл. гласник РС", број 28/20, 33/20, 37/20, 39/20, 41/20 и 43/20)

Овим прописима је ограничен или забрањен извоз одређене робе, тако да је приликом планирања донација које су предмет извоза потребно проверити и да ли је извоз конкретне робе, сходно овим прописима у потпуности забрањен. У случају да је извоз дозвољен под одређеним условима, потребно је проверити да ли су испуњени ти услови. На пример, сходно Одлуци о забрани извоза лекова, извоз лекова је забрањен, али је омогућено да се, на пример лекови домаћих произвођача извозе под одређеним условима. Поред тога, предвиђено је да се и посебним актом Владе може одобрити извоз одређених лекова.

Поред наведеног, потребно је поменути и новоуведену могућност да правна лица, која нису регистрована за промет на велико медицинским средствима, од стране Министарства здравља - што је обавеза у редовној процедури приликом спроводјења Закона о медицинским средствима, могу увозити маске и рукавице у циљу заштите својих радника који за време епидемије ЦОВИД 19 не могу да раде од куће. На овај начин правна лица могу увозити ову робу, уз одговарајуће мишљење Агенције за лекове и медицинска средства Србије, решење граничне санитарне инспекције и изјаву увозника да ће се роба користити у наведене сврхе.

Имајући у виду да је регулатива, којом су прописани услови за увоз/извоз одређене робе, сложена, а да је приликом спровођења царинских поступака са робом која је предмет донација потребно да прописани услови буду задовољени, потребно је приликом планирања одређене донације утврдити која лица могу бити увозници/извозници конкретне робе, као и које исправе је потребно приложити у конкретном царинском поступку.

На сајту Управе царина у делу Закони и прописи налазе се спискови роба које подлежу контролама наведених инспекција, као и списак "Обједињени прилози Одлуке" - документ у којем су по растућим тарифним ознакама наведене робе, за које је прописано прибављање одређених исправа сходно Одлуци о одређивању робе за чији је увоз, извоз, односно транзит прописано прибављање одређених исправа. У овим списковима наведена је роба, за коју је потребно прибавити одређене исправе, при чему је иста повезана са тарифним ознакама. Овде треба напоменути да, поред наведеног списка постоји и текстуални део ове Одлуке, где су побројане и групе роба, за које је потребно прибавити одређене исправе, при чему та роба није сврстана по Царинској тарифи (као што су на пример биоцидни производи) . Сходно томе, потребно је упознати се и са текстуалним делом Одлуке.

Ценећи жељу бројних правних и физичких лица да за време трајања епидемије COVID19, а и иначе, свијима донацијама помогну примаоцима донација, овом приликом указујемо на то да је потребно да се донатор, приликом планирања реализације својих донација, детаљно упознају са условима који су прописани за спољнотрговински промет одређених врста робе, како би се избегле ситуације да се приликом спровођења царинских поступака увоза/извоза утврди да нема услова за њихово спровођење.